

เทศน์เช้า วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺสฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเกิดเป็นชาวพุทธนะ มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ถ้ามนุษย์เป็นสัตว์สังคมเห็นไหม ดูสัตว์สิ มันมีหัวหน้าฝูง มนุษย์เป็นสัตว์สังคม แต่มนุษย์ก็ต้องการอิสรภาพ

แต่ผู้นำก็สำคัญ ผู้นำต้องรับผิดชอบ กินทีหลัง นอนทีหลัง ตื่นก่อน กินทีหลังต้องเก็บล้างด้วย นี่ผู้นำ!! เพราะผู้นำจะเห็นความบกพร่อง ผู้นำเป็นผู้ดูแล

ฉะนั้นสิ่งที่เราทำอยู่นี้มันเพื่อตัดนิสัย “การคัดค้าน” คือ การคัดกิเลส ความคัดกิเลสเพราะกิเลสมันอยู่กับเรา ถ้าเราไม่คัดกิเลส เราจะพัฒนาให้เป็นคนดีขึ้นมาไม่ได้ ต้นไม้ที่จะดีเห็นไหม เขาตัดของเขา เป็นต้นไม้ตัดมีราคามากเลย

นี่ก็เหมือนกัน การตัดแปลงของเราด้วยศีลด้วยธรรม การถือธุดงค์วัตรนะ การถือธุดงค์วัตรนะ สิ่งที่เราบิณฑบาตมาเห็นไหม ของโยมทำมาใหม่ๆ สดๆ ร้อนๆ ทั้งนั้นนะ ไม่มีของที่ไม่ดีเลย เพราะใครมีสิ่งใดมา อยากทำบุญกุศล ก็ต้องการบุญของตัวเองให้มีคุณภาพ

ฉะนั้น ที่พระบิณฑบาตมา เป็นสิ่งที่ดีๆ งามๆ ทั้งนั้น ฉะนั้นที่พระใส่บาตรแล้ว ที่เหลือแบ่งไว้บนโต๊ะนั้นนะ ถือว่าเป็นของสดๆ ร้อนๆ หอมคนะ เป็นของที่ดีทั้งหมด เพียงแต่ว่ามันใส่บาตรมา ออกจากบาตรไป มันมีบูบับ้าง ดูแล้วมันไม่สวยงาม พอดูแล้วไม่สวยงาม.. อย่างนี้มันเป็นแค่เครื่องประทังชีวิต

ฉะนั้น “ผู้นำเป็นผู้รับผิดชอบ” การรับผิดชอบ.. ผู้นำจึงสำคัญมาก เพราะครูบาอาจารย์ของเรา ครูสาธิตาธิ อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา คำว่ากิเลส.. กิเลสอย่างนี้พวกเราไม่รู้จักรอก นี่มันเข้าข้างตัวเองทั้งนั้นนะ

นี่สิ่งที่เป็นอวิชา เพราะว่าการเกิด เราจะไม่รู้จักรการเกิดและการตาย สิ่งที่เกิดๆ มาจากไหน ถ้าทางวิทยาศาสตร์ก็เกิดมาจากพ่อจากแม่ทั้งนั้นละ แต่ถ้าทางศาสนาเกิดมาจากกรรม การกระทำของเรา จิตปฏิสนธิจิตมันเกิดขึ้นมาเห็นใหม่ นี่ความไม่รู้ของมัน

มันมีพลังงาน แต่มันไม่รู้ เพราะตัดหาความทะยานอยากมันควบคุมความไม่รู้อัน นั้นไว้ มันถึงมาเกิดปฏิสนธิ.. ปฏิสนธิมาเกิดเป็นเราขึ้นมาเห็นใหม่ เรามีอวิชา อวิชา คืออะไร.. คือความไม่รู้ตัวมันเอง สิ่งที่ไม่รู้มันมีอยู่กับเรานะ อวิชา กิเลสตัดหาความ ทะยานอยากมีกับทุกคน ถ้าไม่มีกับทุกคน เราจะไม่มีชีวิต

สิ่งที่มันง่อยู่นี้ยืนยันได้ว่าเรามีอวิชา ความไม่รู้จัก เราถึงมาเกิด “ชาติปี ทุกขา การเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง” การเกิดสถานะ คือสถานภาพ.. มีสถานภาพ มีเครื่องรองรับ ทุกอย่างต้องกระทบกับสถานภาพนั้น

มีชีวิต.. ชีวิตนี้เกิดขึ้นมาเพราะอะไร เพราะมันมีสิ่งที่พาให้เราเกิดขึ้นมา สิ่งนี้เกิด จากอะไร เกิดจากความไม่รู้ในตัวมันเอง เราที่มาประพุดติปฏิบัติกันนี้ เรามาประพุดติ ปฏิบัติกันเพื่อศีล สมาธิ ปัญญา มรรค มรรคญาณ อันนี้ไม่มี ! ไม่มี ! แต่เราบอกว่ามี

ในปัจจุบันทุกคนว่าเป็นคนมีปัญญา “ศาสนาพุทธนี้เป็นศาสนาแห่งปัญญา” ชาว พุทธนี้ประเสริฐมาก ชาวพุทธนี้ปัญญาเยอะมาก ชาวพุทธนี้ฉลาดมาก..

..โง่กับตัวเองเห็นใหม่ สิ่งที่ไม่มี..มันอวดอ้างว่ามี สิ่งที่มีอยู่เห็นใหม่ อวิชาความ ที่ไม่รู้จักตัวมันเอง ความเพอเรือ ความสะเพร่า ความไม่เอาไหน อยู่กับหัวใจทั้งหมดเลย มี.. มันบอกไม่มี เพราะเราเป็นคนดีเห็นใหม่

“มนุษย์” เห็นใหม่ ก็บอกว่าตัวเองดี ทัศนียานะว่าเราดี เราฉลาด เรารอบรู้ เราเป็น หัวหน้า เราเป็นคนเก่ง เราเป็นเทวดา เราเป็นอินทร์ เป็นพรหม นี่โง่ กิเลสมันบอกว่ามันมี ทั้งๆ ที่มันเป็นอวิชา มัน ไม่รู้จักตัวมันเองเห็นใหม่

แต่สิ่งที่ไม่มี.. ศีล สมาธิ ปัญญา สติปัญญานี้มันไม่มี ถ้ามันมีมันต้องรู้จักตัวมัน เอง นี่ถ้าสติมันมีเราจะไม่ทุกข์ ถ้าสติมันมี เราจะไม่น้ำตาไหล ถ้าสติเรามี หัวใจเราจะไม่ เราร้อนอย่างนี้ เพราะมันขาดสติเห็นใหม่

มันไม่มี.. แต่มันบอกว่ามี สิ่งที่มีอยู่ ความเร่าร้อน ตัณหาความทะยานอยากใน หัวใจเต็มหัวใจเลย มันบอก “ไม่มี ! ไม่มี ! ” เพราะมันหาไม่เจอ มันค้นไม่เจอ มันหาไม่ เป็น

แต่ถ้าเวลาพุทธศาสนาเห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ สิ่งนี้ตอบ ชีวิตเราได้ ศาสนาจะบอกว่ามาจากไหน.. มาเพื่ออะไร.. ตายแล้วไปไหน

แต่ลัทธิต่างๆ บอก “ไม่ได้” บอกว่าอ่อนวอนขอกันมา มีคนตบแต่งให้ มีคนดูแล ให้ แต่พุทธศาสนา ไม่มี!!

“พุทธศาสนา” เห็นใหม่ คนเป็นที่พึ่งแห่งตน.. เราทำนั่นที่จะชำระของเรา การ เกิดในสถานภาพของมนุษย์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายกย่องมาก ยกย่องเป็น อริยทรัพย์.. อริยทรัพย์จริงๆ เห็นใหม่ คุณติ เวลาศาสนาเผยแผ่ไปแล้ว ทำการวิจัยกัน.. ทำ การวิจัยว่า ทำไมมนุษย์ถึงตรัสรู้ได้ ทำไมสัตว์ถึงทำไม่ได้

เวลาร่างกายเขานาบไปกับพื้นดิน เราตั้งขึ้นมา ตัวตรงขึ้นมา เรามีสมองของเรา นี้ พุดถึงมนุษย์นะ “มนุษย์สมบัติ” สิ่งที่เกิดเป็นมนุษย์นี้ มันมีคุณค่า มันมีสถานะ มี สถานภาพ ที่มันจะทำให้ดีได้

แต่ที่เราเกิดขึ้นมาด้วยความไม่รู้ ด้วยอวิชชาของเรา.. ด้วยอวิชชา ด้วยความไม่ รู้ตัวของเรานี้ ไปศึกษาธรรมะของพระพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านตอบใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้า.. องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านตอบสนองในใจของท่าน ท่านได้ชำระกิเลส ท่านได้ชำระพญามาร ท่านได้ฆ่ากิเลส นี้..กิเลสตายไปต่อหน้าเห็นใหม่

นี่เวลากิเลสตายไปต่อหน้า ท่านดำรงสถานภาพของท่านเห็นใหม่ แล้วท่านวาง ธรรมและวินัยไว้ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ เป็นองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ เป็นผู้รู้สัตว์ชนสัตว์เห็นใหม่ นี่ท่านสร้างสถานภาพของ ท่านมากมาย

นี่พอเราเกิดมาเป็นชาวพุทธ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ พบพระพุทธศาสนา นี้เราก็คึกขาศึกษาด้วยปัญญาของเรา มันเป็นความจำทั้งนั้นล่ะ มันเป็นเรื่องที่ไม่มีอะ มันเป็นสมบัติของพระพุทธเจ้า..ไม่ใช่สมบัติของเราหรอก

“ถ้าสมบัติของเราเนี่ย เราต้องรู้อะไรเห็นจริงสิ !” นี่มันไม่มีสักอย่างหนึ่งเลย แต่ถ้ามันฝึกหัดขึ้นมาเห็นใหม่ สิ่งของมันฝึกหัดขึ้นมาเนี่ย สิ่งที่ไม่ทำให้มันมีขึ้นมา ศีลธรรม จริยธรรม ความดีงาม ทำให้มันดีงามขึ้นมา พอมีขึ้นมามันก็ทำให้มีรั้วรอบขอบชิดเห็นใหม่

สิ่งที่มีรั้วรอบขอบชิด.. รั้วรอบคือศีล.. “ศีล” คือสิ่งที่บังคับไว้เห็นใหม่ แล้วตัวบ้านล่ะ ศีลล้อมรั้วไว้

แล้วตัวเราล่ะ! ตัวเราอยู่ไหน.. ตัวเราอยู่ไหน.. ศีล สมาธิ เห็นใหม่

ศีล.. คือรั้วล้อมบ้านเราไว้

สมาธิ.. คือตัวบ้านเรา

เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าใครทำความสงบของใจได้ นี้มีบ้าน มีที่อยู่อาศัย มีความร่มเย็นเป็นสุขเห็นใหม่ มีที่พึ่งพา..

เรานี้เหมือนอยู่กลางแดด กลางฝนเห็นใหม่ ไม่มีที่พึ่งพาอาศัยเลย นี่เดี๋ยวลมก็โชกมา เดี่ยวแดดแผดเผาเห็นใหม่ เดี่ยวอารมณ์ความโกรธมา ความโลภมา ความหลงมานี้ มันพัดใส่เราตลอดเวลาเลย เราไม่มีที่หลบ ที่อาศัยเห็นใหม่

เรามีสติปัญญา มีรั้วรอบก่อน แล้วเราก้หาบ้านของเราเนาะ พุทโธๆ กัน นั่งสมาธิเห็นใหม่ นี่พอสมาธิเนี่ย จิตมันร่มเย็น เพราะมันมีพักอาศัย ภูเขาของใจ ใจมันหาภูเขาของมันเห็นใหม่ มันมีที่พักที่อาศัยของมัน ถ้าจิตมันมีที่พักที่อาศัยเนี่ย ความร่มเย็นมาแล้ว

เพราะคนมีบ้านพักอาศัย คนตากแดดตากฝนอยู่เนี่ย มันเร่าร้อนของมัน นี่แต่บอกว่ามีนะ ร่ำรวยมหาศาล โอ้อโฮ.. อยู่ตึก ๑๐ ชั้น ๒๐ ชั้น โอ้อโฮ.. ร่ำรวยมหาศาลเลย ทั้งๆ ที่มันตากแดดตากฝนอยู่ในหัวใจนั่นนะเห็นใหม่.. มันไม่มี ! มันไม่ได้สร้างขึ้นมานะ!

มันไม่มี.. มันว่ามันมี แต่สิ่งที่มีอยู่คือความเร่าร้อนในหัวใจ คุณ นอนอยู่ที่ตึก ๑๐ ชั้น ๒๐ ชั้น มันคืนโครมๆ อยู่ นั่นนะ มันบอกว่ามันไม่มี อู.. สุขสบายมาก เราก็มองกัน อย่างนั้นเห็นใหม่

แต่ถ้าเราฝึกเราฝนขึ้นมาได้ สิ่งไม่มีนั้นะฝึกขึ้นมาได้ ทำได้ การทำขึ้นมาได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำมาก่อน ถ้าสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งสอนนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกกล่าวไว้

ถ้าทำไม่ได้.. องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่บอกหรอก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะหาทางให้สะดวกที่สุด พ่อแม่เนี่ยอยากให้ลูกนี้มั่งมีศรีสุข พ่อแม่อยากให้ลูกมั่งคั่ง พ่อแม่อยากให้ลูกมีความสุขทั้งนั้นนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้สัตว์ชนสัตว์เห็นใหม่ “ศาสนทายาท” พระพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้เห็นใหม่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เราเป็นบริษัท ๔ นะ เรามีสิทธิในพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้

นี่ไง เหมือนพ่อเหมือนแม่ อยากให้ลูกสุขสบายทั้งนั้นนะ แต่สุขสบายให้มันเป็นความจริง ไม่ใช่สุขสบายด้วยมารยาสาไถย ด้วยมายาภาพ.. มายาภาพเกิดจากใจ ว่างๆ สบายๆ “สบายๆ มึงจะตายเปล่า !” ตายแบบไม่มีสิ่งใดเลย ! ไม่มีอะไรคิดไม่คิดมือไปเลย !

แต่ถ้ามันฝึกฝนขึ้นมาเห็นใหม่ นี่ลูกหลานเรา มันสร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมาได้ มันมีหลักฐานของมันขึ้นมาได้นะ พ่อแม่สบายใจมากไหม มันรักษาทรัพย์สมบัติได้ มันหาอยู่หากินได้ สมบัตินี้มันจะดูแลรักษาได้ มันจะทำให้สมบัติของเรา ตระกูลของเรามั่นคงไป

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนกัน นี่..ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าบริษัท ๔ ฝึกฝนขึ้นมาได้ บริษัท ๔ ทำขึ้นมาได้เห็นใหม่ นี่มีจริง ถ้าเป็นความเป็นจริงขึ้นมาเห็นใหม่ ของที่มันไม่มี.. มันไม่มีหรอก ! มันไม่มีอยู่กับเราหรอก !

ถ้ามีอยู่กับเรานะ มันมีอยู่แล้วเห็นใหม่ ถ้ามันมีมันต้องเจอ ก็เลสมันมีจริงๆ นะ แต่ไม่เคยเจอมัน เพราะอะไร เพราะมันต้องเจอกิเลสก่อน

เราอยากกินทุเรียน เราอยากได้ทุเรียน เราต้องจับลูกทุเรียนก่อน ลูกทุเรียนมันมีแต่เปลือกนะ เปลือกเขาเอาไว้ให้ปอก เปลือกเขาไม่ได้เอาไว้ให้กิน เขาให้กินเนื้อทุเรียน เขาไม่ได้ให้กินเปลือกทุเรียน

“หัวใจก็เหมือนกัน กิเลสมันห่อหุ้มอยู่” กิเลสมันห่อหุ้มหัวใจอยู่นี้ แล้วเราจะไปเจอมันที่ไหน ถ้าไม่เจอกิเลสก่อน ถ้าไม่เห็นจิตสงบก่อนแล้วเห็นกิเลส มันจะชำระกิเลสได้อย่างไร เราไม่จับลูกทุเรียน เราจะปอกทุเรียนได้ไหม เห็นเขากินทุเรียนกัน ก็นี่ก กลืนน้ำลาย อ้อ.. อ้อ.. อ้อ.. ทุเรียนอร่อย... กลืนน้ำลายอยู่นั้นแหละ ไม่ได้กินหรอก !

คนจะกินทุเรียนมันต้องจับลูกทุเรียน แล้วมันปอกทุเรียน แล้วเปลือกนั้นเขาโยนทิ้ง เขาไม่กินหรอกเปลือกนะ เขากินเนื้อมัน !

ใจก็เหมือนกัน.. ใจนี้มันมีวิชาห่อหุ้มอยู่ ฉะนั้นสิ่งที่มันมีอยู่คือกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ไม่ต้องไปตกใจ เปลือกทุเรียนมันเป็นหนามเห็นไหม มันรักษาเนื้อไว้นี้ค้นหาความทะยานอยากเห็นไหม

ความอยาก... ความอยากในการกระทำ ความอยากที่จะฝึกฝน ความอยากที่จะตั้งสติปัญญา ความอยากอย่างนี้เป็นผลดี เวลาประพฤติปฏิบัติเห็นใหม่ ..ดีและชั่ว.. แต่ถ้าเป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นใหม่ “ข้ามพ้นทั้งดีและชั่ว” แต่ต้องอาศัยคุณงามความดี ทำคุณงามความดีไป

“โลก” เห็นใหม่ โลกเขาเบียดเบียนกัน เขาแย้งกัน เขาทำร้ายกัน เขาใช้ความชั่วทำลายกัน ชั่วมันก็ทำให้เกิดเป็นบาป เป็นอกุศล ดี..ดีทำให้เกิดบุญกุศล แต่บุญกุศลก็เป็นวัฏฏะเห็นใหม่ บุญกุศลอาศัยคุณงามความดี อาศัยการเสียสละ อาศัยการทำคุณงามความดีของเรา ถ้ามันคืออย่างหยาบ คืออย่างละเอียดขึ้นไป ดีเห็นใหม่

คูสิ ทำบุญทุกวันเลย สุดท้ายแล้วทำอย่างไรต่อไปละ.. ทำอย่างไรก็นั่งห้องพระนั่ง พุทธโธ ๆ ๆ อยู่นั่นล่ะ เห็นใหม่ นั่งเฉยๆ นี่ดีกว่าตัดบาตรอีก เพราะการทำบุญนั้นเป็นทาน เวลาปฏิบัติไป สติ สมาธิ ปัญญา มันพัฒนาขึ้นมาเห็นใหม่ อาศัยอะไร.. อาศัยความดีทั้งนั้นเลย อาศัยสติปัญญาทั้งนั้นเลย อาศัยความดีขึ้นไป พอขึ้นไปถึงที่สุดแล้วเห็นใหม่ “ข้ามพ้นทั้งดีและชั่ว”

ถ้าคิดดี.. คิดหมดเลย คิดมันก็ไปไม่ได้ แล้วใครจะแก้ออกปลดออกมาให้ได้ ให้มันไปต่อไป เห็นไหม นี่ข้ามพ้นดีและชั่ว แม้แต่คุณงามความดีก็ต้องข้ามพ้นไป แต่! แต่ต้องอาศัยความดีนะ... อาศัยความดี อาศัยความวิริยะ อาศัยความอดสาหะ

“ความเพียรชอบ” ความเพียร ความวิริยะ ความอดสาหะ ทุกอย่างต้องใช้หมด ทั้งทางโลกและทางธรรม ทางโลกเขาจะประสบความสำเร็จเพราะเขามีความวิริยะ มีความอดสาหะของเขา เขาถึงจะประสบความสำเร็จของเขา

ในทางธรรมก็เหมือนกัน เติบจนกรรมนั่งสมาธิภาวนานี้ มันต้องมีความเพียร มีความวิริยะ มีความอดสาหะ แล้ว! แล้วต้องมีสติปัญญา แล้ว! แล้วจะต้องระลึกลำบากตน ถ้าเราไม่ระลึกลำบากตน เคน! สักแต่ว่าเคน.. หุ่นยนต์มันดีกว่าเรา เราตั้งโปรแกรมให้มันเดินแทนเราเลย มันเป็นไปไม่ได้.. เพราะหุ่นยนต์กับเรามันคนละคน

กิเลสเวลาทุกข์ก็ทุกข์ในใจเรา เวลาสุขก็สุขในใจเรา เวลาคิดก็คิดในใจเรา เราเดินจงกรมเราทุกข์เอง เราเหนื่อยยากเอง นี่มันเข้าไปแก้ไข เพราะมันเป็นจิตเราเอง จิตเราเอง ทำเอง จิตเราเองแก้ไขเอง ..ความรู้สึกรู้สึกของเราเองต้องแก้ไขความรู้สึกรู้สึกของเราเอง เห็นไหม

ความรู้สึกรู้สึกของเราที่ว่ามีๆ อยู่ มันเปลือกทุเรียน มันเป็นหนาม มันขอกตำเห็นใหม่ อยู่.. รู้ธรรมะ.. ธรรมะ.. เปลือกทุเรียนทั้งนั้นนะ จับไม่ติมันก็ทิ่มตำนะ แล้วก็เลือดสาดทั้งนั้น แต่เนื้อมันหอมหวานนะ

ถ้าเนื้อมันหอมหวาน เราจะผ่านพื้นมันเข้าไปอย่างไรให้ถึงเนื้อมันได้ ถ้าถึงเนื้อมันแล้วเราจะเข้าใจว่าเนื้อทุเรียนนี้หอมหวานมาก “รสของธรรมชนะรสทั้งปวง” สิ่งต่างๆ นี่มันอยู่ในใจ คำว่ามีอยู่แล้วมันไม่มี ธรรมะมันไม่มีอยู่แล้วหรือ

แต่มันมีอำนาจวาสนาบารมี มันมีการกระทำ แล้วเราพยายามของเรา ถ้ามันเป็นขึ้นมาเห็นใหม่ “สังฆธรรม” นี้อรียสัง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเห็นใหม่ นี่สังฆญาณ กิจจญาณ นี่ไง สังฆะมันมีอยู่ กิจจญาณมันมีอยู่ สังฆะการกระทำ ผลของมัน วงรอบของกิจ ๑๓

พระพุทธเจ้ายังไม่มีการประพฤติปฏิบัติ พระพุทธเจ้ายังไม่ปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์ “ไม่ปฏิญาณตน” อาพาธคาบสยกย่องนะว่าได้สมบัติ เป็นพระอรหันต์เหมือนเรา ใครๆ ก็ยกย่องนะ ยกย่องพระพุทธเจ้าหมดเลย

พระพุทธเจ้าเป็นคนที่ปัญญามาก ไปศึกษากับใคร เหมือนกับเด็กนักเรียนดี ไปอยู่กับอาจารย์องค์ไหน อาจารย์องค์ไหนก็รัก แล้วอาจารย์องค์ไหนก็อยากให้เป็นลูกศิษย์ เพื่อให้ดำรงลัทธิตของเขา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธมาตลอด เพราะมันไม่มีตรงนี้ไง ไม่มีกิจจญาณ ไม่มีการกระทำของใจใจ ไม่มีสัจจะความจริง ไม่มีกิจจญาณการกระทำของใจ ไม่มีสัจจญาณ กิจ ๑๓ ไม่มี เรายังไม่ปฏิญาณตน

นี่ไง เวลาเรากระทำ เปลือกทุเรียนไม่ได้ปอก ยังไม่ได้กินทุเรียน เห็นแต่ทุเรียน.. เห็นแต่ทุเรียน.. แต่ไม่ได้ลิ้มรสก็ไม่รู้มันเป็นอย่างไร มีแต่คนบอกทั้งนั้นนะ

เพราะสิ่งนี้เกิดขึ้นมา มันเป็นความจริงขึ้นมา ที่ทำขึ้นมาเห็นใหม่ ที่บอกว่า มันมีอยู่แล้ว.. มีอยู่แล้ว..

มันมีอยู่แล้ว เหมือนกับสถานะ อย่างเช่นสิทธิมนุษยชน สิทธิของมนุษย์มันมีอยู่แล้ว แต่เราใช้สิทธิหรือเปล่า สิทธิเรามี ถ้าไม่มีใครลิดรอนสิทธิ ไม่มีใครทำสิทธิเรา สิทธิเราก็เต็มตัวอยู่นี่ไง

สิทธิของใจที่จะบรรลุธรรม สิทธิของใจที่จะตรัสรู้ธรรม มี!! แต่มีได้หย่อนบัตรหรือเปล่า ใช้สิทธิของมีหรือเปล่า สิทธิมี ! แต่ฉันไม่ใช่สิทธิ หรือใช้สิทธิในทางที่ผิด ทำให้หัวใจนี้ไม่มีโอกาส เห็นใหม่

เพราะว่าอะไร เพราะในมรรค ๘ มรรคขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีมิจฉาและสัมมา สัมมาทิฎฐิ..ความเห็นชอบ มิจฉาทิฎฐิ..ความเห็นผิด ใช้สิทธิในทางทำชั่ว ใช้สิทธิทำลายตัวเอง ปฏิบัติก็ทำลายเหยียบย่ำตัวเองว่าเป็นธรรม.. เป็นธรรม.. แต่มันไม่ใช่ธรรม !

แต่ถ้าเป็นธรรมขึ้นมาเห็นใหม่ นี่สิ่งที่กิเลสมีอยู่ก็บอกว่าไม่มี สิ่งที่มีมันไม่มีที่จะ
สร้างขึ้นมาให้มี ที่เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่กิจจญาณ สัจจญาณ
กิจ ๑๓ ที่มันยังไม่มี ต้องทำให้มันมี ต้องสร้างมันขึ้นมา ทำมันขึ้นมาเพื่อผลประโยชน์กับ
เราไง เพื่อหัวใจของเราไง เพื่อที่เราจะได้ตรัสรู้ธรรม เพื่อจะได้พ้นจากทุกข์ไง.. เอวัง